

Forbruksforeningen Fremskridt

Lervika ca 1910. Nybygget til Fremskridt til venstre for midten av bildet. Foto: Ukjent/DF

Forbruksforeningene er åpne sammenslutninger av forbrukere som har til formål å bedre sine medlemmenes økonomiske og sosiale kår. I Egersund har det vært tre forbruksforeninger: **Eikunda**, **Fram** og **Fremskridt**.

Det var folk fra Eigersund landsogn som sto bak opprettelsen av forbruksforeningen Fremskridt tidlig i 1908, på et tidspunkt da også Fram drev sin virksomhet. Byens handelsstand var i harnisk, og brukte harde ord mot forbruksforeningene som de så på som alvorlige konkurrenter. Men de klarte ikke å hindre at Fremskridt 16. mars 1908 åpnet utsalg i Sebulon Hansens hus i **Storgaten** 14.

Fremskridt hadde behov for større plass for sin virksomhet, og i juni 1908 ble en eiendom i **Lervika** innkjøpt. Målet var å reise en murbygning tilpasset moderne forretningsdrift. I august 1908 slo Fram seg sammen med Fremskridt og forsterket dermed driftsgrunnlaget.

Om våren 1909 kunne Fremskridt åpne butikk i sitt nye bygg, og kunne reklamere med *"de bekjendte Sildeboller og Sildekarbonader som har vakt slik begeistring i Kristiania"*. Virksomheten ble drevet med små marginer i 1910 og det meste av 1911. Renter og avdrag på nybygget tok det meste av overskuddet slik at det ble lite å gi tilbake til medlemmene. På generalforsamling 9. desember 1911 ble det derfor besluttet å oppløse foreningen. Samtidig ble det opprettet et aksjeselskap, **Samhold**, som overtok selve eiendommen. Forretningen ble overdratt bestyrer T. Søyland som fortsatte drift av forretningen for egen regning en tid.¹⁾

¹⁾

Kilder: <http://snl.no/samvirkelag> (hentet 06.08.2013); Sigmund Birkeland, Abram Kjell Sørvald: Mellom Varberg og Kontrari, s. 89f; Rolf Mong: Hilsen fra Dalane, s. 37.

© Egersund byhistoriske leksikon
<https://leksikon.dalanefolkemuseum.no/>
 PDF produsert 12.09.2026 18:10.
 Artikkelen kan brukes fritt mot kreditering.

Produsert med støtte fra:
 Dalane Folkemuseum
 Museumsveien 20, 4373 Egersund
<https://dalanefolkemuseum.no>